

Ajándék

„Arról szeretnék írni, amiről sem írni sem beszélni nem lehet. Arról, ami nem fér bele a szavak mindig szűknek bizonyuló ketrecébe. Megtapasztalhattuk, mindahányszor a beszéd túljutott a mindennapok egyszerűségén, tétovává válik, cserbe hagynak a szavak és marad a csend. Közölnivalónk hídjának marad az érintés. Az érintés, amely túl van a szavakon, túl a csenden. Az érintés, amely túl van a test bármely pontjának találkozásán a másik testtel...”

Biegelbauer Pál

Ködös novemberi nap. Ismét, mint már annyiszor, a délutáni tömeg hömpölygése. Legalább kétezer ember mellett álltam, mentem el, érintkeztem futólag, amíg a Blahára értem. Ha a helyzet úgy hozta volna, bármelyik válhatott volna felebarátommá. Nem hozta. A Blahán már szakadozott a felhőzet, amikor kiléptem az aluljáróból. És amikor a Rókus kápolnához értem, a Rákóczi úton végigsütött egy Napsugár. Aztán be a sötét Vas utcába. Fenn az emeleten, a körfolyosón Györgyi várt.

Azt javaslom, hogy ne beszéljünk a múltról, annak eredményeiről, kudarcairól, a sérelmekről és sikerekről. Arról beszéljünk, ami most bennünk, illetve benned van. Én például kicsit készültem „belőled”, aztán sok egyéb minden érintett közben, a nap folyamán, idefelé jövet is, és ez most mind itt van velem. Gondolom, te is hasonlóképpen vagy. Itt a fél világ – az enyém, a tiéd, amiben élek, élsz. Most, itt azt szeretném belőled kicsalogatni, hogy ebben a mai napban hogyan köszön vissza az a tanítás, amit a Bokor fedőnév – talán nem is fedőnév, inkább életszemlélet, életvitel - takar, és aminek az alaptartalma az evangéliumok közösen elfogadott üzenete: adni, szolgálni és békességet teremteni körülöttünk a világban, a mi világunkban, vagyis elsősorban bennünk.

Igen. Nagyon is értem, amit mondasz. Mondhatok mindjárt egy példát éppen a mai napomról. Rögtön az elején történt, azonnal meg is érintett és tulajdonképpen jellemzi is az életemet. Talán ma történt velem először, hogy egy fiatal lány a buszon átadta nekem a helyét. Ezen annyira meglepődtem, hogy meglepetésemben rögtön le is ültem, pedig nagy tömeg volt. De nem ennyi az egész, hanem folytatódott. Az 5-ös busszal járok a munkahelyemre, ami elég sok templom mellett halad el. Már többször megfigyeltem, hogy a templomoknál egyes utasok – főleg az idősebbek – keresztet vetnek. Nagy meglepetéssel vettem észre, hogy a Belvárosi templomnál ez a kis fiatal lány, aki átadta a helyét, szintén keresztet vetett. Akkor valahogyan megérintett az a tudat, hogy: jééé..., nem is ismerem, és mégis van egy „virtuális” közösség közöttünk. Nem csupán a mozdulat, nem csupán az, hogy tudom, ő is katolikus, hanem annak tartalma: a tevékeny szeretet is jelen volt azzal, hogy előtte átadta egy idősebbnek a helyét. E mögött sok minden ott van, amit én is átéltem: minden, ami a vallási neveltetés és gyakorlat. No, ezt csak a mi ismerkedésünk miatt tettem hozzá. És ha már itt tartunk: 55 éves vagyok (bár nem érzem magam annyi idősnek), Mérleg jegyben születtem – ez tetszik, a mérleg a mértékletességet jelenti számomra. A Bokorban megtanultam, hogy „a szeretet a csúcserték”, amit nagyon szorosán követ értékrendemben a „leváltott”, második helyre szorult igazságosság. És visszatérve: aztán végig ültem a buszon (ez ritkaság ám!), s egy jó érzéssel kezdhettem el a napot – ami éppen a veled való találkozásra készülés miatt is egy kicsit más volt. Éreztem, nem tudtam, hanem éreztem, hogy milyen jó is nekem, milyen jól kezdődött ez a nap. És szintén éreztem, hogy ebbe mennyire belejátszik a múlt is. Az a sok minden, amit ajándékként kaptam eddig.

Nem tudjuk elkerülni, talán nem is célszerű kihagyni egy kis visszatekintést az indulásra.

Egy kis Nógrád megyei faluból származom, otthonról az erkölcsös életre törekvést, s ezzel együtt a hagyományos, mély vallásosságot kaptam útravalóul, ami számomra a rendes hittanra járást, szorgalmas lelki életet, nemcsak vasárnapi misehallgatást, gyónást, áldozást jelentett. A falunkban ráadásként Tarnai Imre volt a plébánosunk. Mindaz, ami rajta keresztül jött: hatalmas tudása, intelligenciája, közösségteremtő képessége, embersége volt az én ajándékom, hát hogy is mondjam, amit csak úgy, alapból, mondhatni tálcán megkaptam még valamikor általános iskolás koromban. Az ő révén kerültem aztán a Bokorba is. '77-ben már Bokor-lelkigyakorlaton vettem részt – M. Imre és Ancsa tartotta hozzám hasonló húszévesek társaságának, Gyuszi bácsinál, Pilisszentléleken.

Jó, jó...! Már látom magam előtt azt a rengeteg indát, ami a múltból kiindulva elkezd burjánzani körülöttünk, és a végén még bele is veszünk, ha nem vigyázunk. Nagyon sok a közös szál, név, helyszín és mély élmény, ami órákra, napokra témát adhatna közöttünk, de próbáljunk meg most, itt maradni.

Jó, persze, de még annyit, hogy a Pilis a kedvencem. Pilisszántón ugyanis van egy kis hétvégi telkünk.

Na, ugye, látod... Kiderül, hogy szomszédok vagyunk. Nekünk ugyanis Dobogókőn van egy hasonló kis erdőnk. És még hány ilyen szálon folytatódhatna ez a beszélgetés!

Jó, de még annyit hozzátennék, hogy az „Életbe” induláskor tényleg minden segítséget megkaptam. Tarnai Imrét említettem, de a káplánok is „nívósak” voltak a falunkban, többek között „Beton”, aki újszerűen, modern hangon szólította meg a fiatalságot, s ugye, valamikor ő is szimpatizált a Bokorral. De ezt is csak azért mondom, hogy lásd, sok mindent tálcán kaptam.

András közel 35 éve a férjem. Esküvőnkön az egyik kulcsmondat ez volt: „Ne szabjátok magatokat a világhoz!” Erre valóban törekedtünk. Így aztán – már Budapesten - Andi csoportjába együtt jártunk, úgyhogy... azt életem meg, hogy a régi és mindennapi ajándékok, amit kaptam, kapok erőt ad ahhoz, hogy... végezzem a dolgomat.

Együtt jártunk a közösségekbe, bár most ez a közösségi élet..., hogy is mondjam... elmúlogat. Én az Öregek II-be járok, de amikor oda bekapcsolódtam, ő nem jött.

Jó, Györgyi! Jöjjünk vissza akkor most, ide, a mai napra. Ilyen, mai napi kezdeti élményekkel bejöttél a kis munkahelyedre, ahol..., mit is csinálsz?

Honlapszerkesztőként dolgozom. Tudod a munkaeszközöm ugyan egy gép, de segítségével hatalmas rálátásom van olyan területekre, mint a pedagógia, az egész nevelésügy, azon belül pedig annak számos speciális területe.

Ezen túlmenően ott a Bokorportál (www.bkorportal.hu), a BOKKE, a Bokorporta, Óbudavár és az ezekkel járó minden adminisztratív és alkotó feladat. Alkotó is, mert például a kilencvenes években, amikor szó volt az erkölcsstan közoktatásunkba történő bevezetéséről, az egy nagy fellángolásra adott alkalmat a Bokorban. Az ehhez kapcsolódó könyvek megírása, amiben többekkel együtt aktívan közreműködtem – konferenciák, tanfolyamok szervezése, tantervek írása stb. Ma újra aktuális lett ez a téma, de nem tudunk tevőlegesen részt venni ebben a munkában, nem nagyon engednek közel a „hivatalos szervek” – sem a minisztérium, sem az egyház részéről. Tudod, itt is van egy „kiválasztottak” kör.

Szóval bemegyek a kis munkahelyemre... a napi munkám egyébként az internetes portálok frissítése, cikkek, dokumentumok, események stb. megjelentetése. Sajnos a rengeteg oktatáshoz kapcsolódó információ publikálási feladata miatt csak ritkán tudok interjúkat készíteni, de örülök, hogy bokorbéli barátokkal is beszélgethettem, pl. etikaoktatás vagy erőszakmentesség témában. Hasonló feladataim vannak a Bokorportállal is. Különösen izgalmas terület az érdeklődőkkel való kapcsolattartás és közvetítésük a Bokor megfelelő személyéhez vagy csatornája felé. A gép mögött, a „másik oldalon” viszont már nem gépek, hanem élő emberek vannak, voltak, akikkel egy élő, levelező kapcsolatban vagyok. Bizony, a minden rendű emberi kapcsolatokat is, mint ajándékokat élem meg.

Igen. Nagyon is értelek. Ugyanezt élem meg én is a magam területén. Ajándék és ajándék mindenhol, minden szintről és folyamatosan. Ugyanakkor egyre sürgetőbbé válik bennem egy belső kérdés: mivel fizetsz értük? Fizetsz-e egyáltalán értük? Egy közös ismerősünk mondta a legutóbbi csoporttalálkozón: egy nagy piramis csúcsán állunk; sokan vannak alattunk, akiknek a vállán állunk. Ezt érzi az ember. De kik állnak a mi vállunkon?

Igen. Értem. Ez a kérdés is többretegű. Túl a szomszéd néni és a hétköznapi dolgokon, tudod, tudatosan vállaltam a Bokorban olyan feladatokat, amik nem a közösségünkbe, csoportba szervezés, de azért közösségi szolgálat, mint például az említett dolgok. A Bokorporta ügyeinek adminisztrálása, vagy a Bokorportál, amit szívesen csinállok, bár már várom, hogy most már valaki kedvet kapjon a fejlesztésre, megújításra – de ez valahogy nehezen megy. Fontosnak gondolom, mit mutatunk meg magunkról, kincseinket ne ássuk el, hasznára lehetünk a keresőknek. És ilyen a BOKKE is – B. Gyuri kezdeményezésére indult, igen hosszú neve van: Bokor Közösségfejlesztő Kulturális Egyesület -, amit '95 óta erősíteni kell, valahogyan életben tartani, hiszen pl. az etikaoktatás „projektünkben” is nagyon hasznosnak bizonyult, mint „jogi személy”. Na, és ott van Óbudavár...– talán olvastad is a felhívásokat, összefoglalókat... nagy feladat, sok hasznos dologra lehetne használni. Kezdetben a KIO gépelésével, most ezek azok, amikkel fizetek – ezen a szinten – azokért, amiket kaptam. Nem látványosan nagy „összegek”, de szükség van rájuk és erre van lehetőségem.

A BOKKE közösségszervezési vonala – gondolom itt a „mindenki hozza létre a maga tizenkettőjét” - hogyan segítette az elképzeléseket?

A BOKKE nem ebből a célból jött létre, direktben ez nem mondható el róla, az egyesületi tevékenység inkább a külső kapcsolatokra irányul, „hivatalos megjelenést” tud biztosítani. Ilyen volt az etikaoktatáson kívül például az a lépésünk is, amivel a fővárosi önkormányzat civil oktatási programjába kapcsolódtunk; bár most, hogy állami fenntartásba kerülnek az iskolák, nagyon bizonytalanná vált ez a vonal. Talán elsősorban a jogi háttér fenntartását segíti az egyesületi keret. Fontos pl. a Bokor alapítványai szempontjából, a Bokorporta vagy az óbudavári Bokorház tulajdonjoga és fenntartása miatt. A közösségszervezés támogatásában a Bokorporta jelentős szerepet tölt be, az ehhez szükséges lehetőségeket, a feltételek egy részét, magyarul helyet biztosít ehhez, akár egy-egy személyes beszélgetéshez, akár csoporttalálkozóhoz, akár csoporterősítő rendezvényekhez is.

Itt, most el kell mondanom valamit. Van egy szívfájdalmam. Valamilyen oknál fogva nem érzik a csoportok, a kapcsolattartók, hogy mekkora a jelentősége a Bokorportálnak a közösség, a Bokor egésze szempontjából. Gondolom, hogy – jézusi szemmel nézve is - nagyon jól működik mindenki a saját kis életében, környezetében. Abban is biztos vagyok, hogy a tíz-húsz-ötven éve összejáró csoportok is jól működnek. De az, hogy ezek a csoportok egymást is képesek lennének egy további szinten „táplálni” ezen a gépiesnek tűnő, de mégis működő kapcsolaton (kommunikációs csatornán) keresztül, azt nem látjuk.

Valószínűleg még a szükségét sem látjuk ennek. Pedig, ahogy egy ember bezáródhat a saját kis világába, úgy egy csoport is az övébe. Régebben, ennek feloldási „eszköze” volt a csoportokon átnyúló lelkigyakorlat. Ma, talán ez a régebbi, sokkal megfelelőbb és előbb „eszköz” támadhatna fel a Bokorportál lehetőségének, mint eszköznek a használata révén. Általában nekem kell megszólítanom, noszogatnom a testvéreket, hogy küldjék a beszámolóikat, a helyi kincseket publikálásra arról, ami a Bokor élete a hétköznapokban. Felismerve az ebben rejlő közös lehetőségeket, az egymást táplálás lehetőségét, egy hatalmas közös forrás lehetne a Portál a közös lelkigyakorlatok előkészítéséhez. Nem kellene külső előadók érdeklődési területének, kérdéseinek kiszolgáltatni magunkat, hanem a közösségen belüli élő kérdések adhatnák a lelkigyakorlat alapját. Kellene, hogy mutassuk a Bokor életét úgy, ahogy van. Nemcsak kifelé, hanem magunknak, egymásnak, egymásért.

Egy másik „ügy”, ami kicsit több odafigyelést igényelne. Jónéhány megkeresés érkezik a Bokorportálon keresztül, bizony vannak, akik szeretnék megismerni mélyebben a Bokor tartalmait, a közösségi életet, vagy akár rögtön csatlakozni a közösséghez. Ez nagyon örvendetes, és közvetítem is az illetőt valakihez a lakóhelyének közelébe, de... ez nincs megszervezve a Bokorban működőképesen, hatékonyan. Sokszor nincs, aki felvállalná egy közösségből, hogy megismerje az illetőt, és a klasszikus módon „csoportba szeretgesse”. Az időseknél pedig sajnos ez szinte lehetetlen. És ez nagyon sajnálatos.

Igen. Ez nagyon sajnálatos. Egyetlen ág sem éli túl egy növénynél, ha végein nem nőnek rügyek. És a növény sem, ha évekig nincs rügy egyetlen ágacska végén sem. A rügy egy lehetőség az egész ágnak és a növénynek is. Nehéz, sok energia kell hozzá, sok ütközés, feszültség, alkalmazkodás, de ez a súrlódás erősíti az ágot, a növényt. Ha ezt nem értjük, akkor nem értjük az egész csoportozás lényegét: a transzmissziót, az átadását mindannak, amit ajándékként mi is kaptunk.

Valóban így van, nagyon egyetértek. Azt hiszem, túlzottan is zártak, esetleg „nagy múltúak” vagy „beteltek” közösségeink, és ugyanakkor kapacitáshiányban is szenvedünk. Nincs sok visszajelzésem az újonnan jelentkezők sorsáról, de sajnos ismerek példákat, amikor nem működött, még fiatalok esetében sem ez a felkarolás dolog. Mintha lenne egy belenyugvás: akkor, évtizedekkel ezelőtt arra a feladatra szükség volt és azt megtettük. Talán ebbe belejátszik az a különös szemlélet, amit úgy fejeznék ki: „a mór megtette kötelességét, a mór mehet”. Mintha, ezt az ügyet abba lehetne hagyni! Mintha ez az ügy le lenne zárva! Kisközösségek létrehozása a kommunizmus hatása ellen! És most? Sokkal nagyobb szükség lenne a jól működő kisközösségekre, mint a kommunizmusban. Az „ellenség” sokkal nagyobb és sokkal erősebb, rafináltabb, sokkal széttülesztőbb. Vagy az ügy másik pillére: az evangéliumok üzenetének minél mélyebb és szélesebb és tágasabb megértése. És most? Már mindent értünk? Eljutottunk a végső megismerésre, és az életgyakorlatunkká is vált?

Igen, nagyon különös számomra az, amit mondasz. Van az evangéliumok üzenetének egy olyan mélysége, ami nem Jézus cselekedeteiről, nem is az erkölcsi tanításáról szól, hanem az életgyakorlatáról. Arról, hogy minden tette, amiről az evangéliumok beszámolnak, és itt azon van a hangsúly, hogy minden, szóval minden tette előtt megállt, és befelé hallgatott. Nem reagált, nem vitatkozott, nem magyarázott, hanem befelé hallgatott, majd, amit hallott, azt közvetítette („az az én táplálékom...”). És amit közvetített, az gyógyított, az megvilágosított, az váltott ki hatalmas pozitív és negatív érzelmeket. Szóval, azt akarnám mondani, hogy van még perspektíva.

Igen. Talán ebben igazad van, de ez a közeg, amiben most vagyunk, ezt a szemléletet sokkal nehezebbé teszi. Elmélyülni és elcsendesedni ebben a mai, infokommunikációs világban szinte lehetetlen. Saját életemben tapasztalom ezt a sokkal nehezebbet.

Tudom, hogy jó lenne, de akkor miért nem csinálom? Talán elég lenne napi fél óra reggel vagy egy-egy perc napközben, két telefon vagy két mentés között. „Őrizd meg a rendet, és a rend megőriz téged” – szokta volt mondani Gyurka bácsi, és ő nem vagy nem alapvetően a külső rendre gondolt. Egy belső rendre, egy mércére, amihez mindig, bármikor hozzá lehet igazodni. Sokszor eszembe jut. Látod..., az is mekkora ajándék, hogy nála lakhattunk néhány évig!

Van egy nagy területe a mindennapi életednek, amit még meg sem érintettünk. Ez a szűkebb és tágabb családod. Közöttük, velük hogyan éled meg ennek a belső mércének a működését? Arra gondolok, hogy egy családtag sokkal nehezebb kapcsolat, mint egy idegen. Sokkal több tőrést igénylő, sokkal több reflexmozgást kiváltó, mint egy idegen vagy a főnök, amikor is jól érzem, hogyan is és mit kell mondanom, hogy elkerüljem a konfliktust.

Négy gyerekünk van. Három fiú és egy leány, 15 évig GYES-en voltam, otthon. Számomra mindig elsődleges volt a család és a gyerekek – szellemi, érzelmi, higiéniai - nevelése. Minden azután jött. Nem estem túlzásokba (ld. mérleg), így megfelelő időbeosztással meg tudtam oldani a konfliktusmentes család-közösség problémát. Pedig nem volt egyszerű, mert pl. egy nagyothalló gyermek kétszer, háromszor annyi türelmet, törődést, odafigyelést igényel, mint halló társai. Gondolj csak bele, hogy az anyanyelvére kell megtanítani valakit. Jó érzéssel emlékezem azért erre az „életfeladatomra”, mert teljes szívvel felvállaltam, mindent megtettem, ami tőlem telik, és azért az eredmények sem maradtak el. Vicesen szoktam mondani, hogy a fő nehézség azonban az volt számomra, hogy a férjem, a legnagyobb fiam és ráadásul még a vejem is fizikus. Ilyen tömény természettudományos közegben élni azért nem könnyű, hiszen minden állításomat meg kellett fontolnom: logikus-e, bizonyítható-e, megismételhető-e... Na, képzelheted! Jaj, azért nehogy azt hidd, hogy meg voltam megfélemlítve, sőt, ez inkább biztosságot adott, mert ha érdekelt valami, mondjuk a fekete lyukakról, akkor megfelelő, érthető, hiteles és logikus válaszokat kaptam (már amennyire lehetséges). A férjem hajlamos és készséges a filozófiai kérdések vizsgálatára, azonban elméleti fizikus fiamnál már nem haladhat meg egy bizonyos, matematikailag lefedhető szintet az eszmecsere, „Isten” szóba sem jöhet – még, az ő kutatási területén nem fogalmazódnak még meg a filozófiai feltevések, csak a matematika írja le mondjuk a világunk dimenzióinak számát. Most már csak kettecskén élünk, mind kirepültek, ráadásul eléggé messzire repültek, de van két csodálatos unokánk, s a már harmadikat is várjuk.

Hogyan látod így utólag? Hatott-e a családra az, amit a Bokorban tanultunk és az élet legkülönbözőbb területeink próbálunk alkalmazni? Arra gondolok, hogy ha ez a munka, életgyakorlat nem hat pozitívan a szűkebb vagy szélesebb családra, akkor ott valami el van szúrva. Hiszen a csoportban, a csoport közvetítésén át, az ott végzett egyéni és közös „munka” által kapom meg azt a plusz erőt, amire otthon, a munkámban vagy az élet bármely területén szükségem van.

Igen. Úgy gondolom, hogy nagyon jó olyan közösségbe járni, ahol hasonló feltételek között élő emberekkel jövünk össze, mert meg tudjuk beszélni a közös problémáinkat. A négy gyerekünk közül a lányunk az, aki belenőtt a Bokorba. A többiek is részt vettek Bokor-rendezvényeken, hittanra jártak Ko.Lacihoz, de közösségbe, csoportba nem szerveződtek. Ez egy kis hiányérzetet okoz nekem, de érzékenységük, etikájuk persze az alapján alakult, ami rajtunk keresztül jutott hozzájuk. Ugyanakkor én sem anyukám vallásosságát folytatom, s nem is a harminc évvel ezelőtti módon szemlélem a világot. Úgy gondolom, hogy ezt mindenki megkeresi magának. Az nálunk szinte alapelv volt, hogy „Tudásból sosem elég!”, tehát mindenki minél több ismeretet, tudást gyűjtsön össze, hogy meg tudja találni a helyét a világban. Szóval idő kérdése, hogy mindenkiben kialakuljon a saját istenképe is, meg, hogy is

mondjam, istengyakorlata is. Így aztán nyitott bizalommal vagyok tele. Nekem nagyon jó volt, hogy a Bokorba kerültem és megismertem ezt a szellemiséget. Nekik pedig ez volt az indulás, ezt kapták, innen indulhattak. Elsőszülöttünk például 3-4 éves korában napi misehallgató volt Gyurka bácsinál. A gondolatok, szavak, hatások nem szállnak el nyomtalanul. Nekik is rá kell arra ébredniük előbb vagy utóbb, hogy mennyi mindent kaptak eddig az életük során, és hogy valamivel, valakinek, valahogyan viszonzni kell majd ezt a sok kapottat. Nyugodtan lehetek türelmes velük kapcsolatban, mert azt látom, hogy nem egy-két évben kell gondolkodni. Tíz-húsz év az az időszak, ami akár pálforduláshoz vezethet – baráti körömben is tapasztalom. Ezen, sokszor csak ámulok. Ugyanígy tapasztalom ezt a Bokor-gondolatokkal is a világban. Amit mi „fülbe sűgva”, zárt ajtók mögött beszélgettünk, azokat ma a sajtóból, az egyházban, emberektől nagyon sok helyről visszahallom. Erre gondoltam, amikor a „mórra” utaltam. Lassan, fokozatosan beleasszimilálódott a világba a gondolatoknak, életgyakorlatnak az a lényege, amit annak idején hallgattunk, majd alkalmazni próbáltunk. Nem mondom, hogy minden és mindenhol, de azt mondhatja az ember, hogy csak nem volt hiába. Nem kézzel fogható, csak feltűnik: milyen ismerős ez a szófordulat, ez a kifejezés vagy ez a gesztus!

Mondd, Györgyi! Van neked szabad időd? És ha van, akkor mire van?

Az első, amit érzek, hogy tele vagyok restanciával. Ezek tolják az életemet. Listáim vannak az elvégzendő feladatokról, amiből aztán este vagy sikerül kihúzni vagy nem. Szeretek olvasni, persze csak esténként, tudod, az a belealvós fajta... Kertészkedni is szívesen kertészkednék, csak nem nagyon megy, ritkán jutok ki a telkünkre. Aztán ott az internet, ahol nehéz eldönteni mi tartozik a szabadidő, a szórakozás kategóriába és mi az, ami munka. Ez nálam kicsit összefolyik.

Amikor azt kérdeztem, hogy mire, arra gondoltam, hogy amikor valakit nem nyom a „lista”, akkor van lehetősége elmélyülni valamiben. Van-e erre lehetőséged? Benne van-e a „listában” az, hogy néha megállni és...?

Igen. Értelek. Tudatosan igyekszem erre időt szakítani, ha nem is így, de mondjuk egy Érted vagyok cikket elolvasni, vagy a csoporttalálkozóra készülés egy komoly, elmélyült munkát igényel... Ugyanakkor, ahogy most ezt megkérdezted, elgondolkoztam... tíz-húsz évvel ezelőtt, amikor pedig ott volt a sok nyüzsgő gyerek körülöttem, mintha több alkalmat teremtettem volna erre a megállásra, elmélyülésre. Ezen most el is csodálkozom! Ezt meg kell vizsgálnom...

Nem érdemes ezen rágódni. Számomra az a csoda, ha valaki ebben a mai őrült rohanásban képes megállni egy percre, vagy az életében rendszeresen megteremteni a csend hallgatásához szükséges feltételeket.

Én ezt, amiről beszélsz, úgy tapasztalom meg, hogy amikor például G.Bandi Márk evangéliumának elemzését olvasom, érzem, jó lenne hosszabban foglalkozni vele, és nemcsak úgy beleolvasni mondjuk akkor, amikor egy csoporttalálkozóra készülök. Hiszen a hivatkozásai ezt szinte felkínálják. Azért jutott eszembe éppen ez a példa, mert egy baráti házaspárunknak odaadtuk a Márkot, és ők rövid idő alatt kiolvasták, és annyi kérdésük volt, hogy fel kellett írunk a következő találkozásig. Irigyeltem őket, hogy így egybe látták. Ja, igaz... hát ők is nyugdíjasok!

Előkerült a sós süti és az édes szárított alma is, amit Györgyi külön a találkozásunkra készített. Ezen is „elrágódtunk” kicsit, de még volt mit mondania. Így visszatértünk a „témához”.

Bár Évával beszélgetve már sok mindent megtudtam a csoportotokról, azért megkérdezném tőled is, hogyan látod a csoportot, a csoportozást?

Igen. Félszavakból is értjük egymást – ahogy már beszélünk róla -, mégis jó, hogy különbözőek vagyunk. Különbözőképpen látjuk ugyanazt és ez az élethelyzetünkből adódik. Van, aki egy adott kérdésben egyetértő, de a másik, helyzeténél fogva sokkal mélyebben belelát. A nagy öregek pedig annyi tapasztalattal, élet-ismerettel rendelkeznek, hogy öröm hallgatni őket. Sokszor még a hallgatásuk is beszédes. Egy ilyen közösségi találkozó egy egész más világ, mint a szokásos. Pedig, amikor összejövünk, mindenki hozza magával a saját külső világát. Aztán, nem azonnal, hanem ahogy körbeimádkozunk, szép lassan, érezhetően megváltozik valami. Ahogy az a vers említi – most nem jut eszembe a címe -, „adódjatok össze...”. Nálunk ezt nagyon segíti, hogy papjainknak köszönhetően mindig misével kezdjük a találkozót. Megjelenhet valami, ami mindig is ott volt, de a zaj, a rohanás elnyomta a hangját. De, ahogy elcsendesedünk, lassan „hallhatóvá” válik. Úgy mondjuk: bensőségessé válik. Egyszer volt egy próbálkozásom, amikor én voltam az elmélkedő és egy relaxáló, alfa-állapotot elérni próbáló elmélkedést vezettem. Érdekelnek ezek a dolgok is. Volt egy időszak, amikor a munkahelyemen, egy pszichológus vezetésével, minden héten relaxációs szünetet tartottunk. Ezek is ajándékok voltak, és nem is csak a testünket érintette kellemesen. A Bokorban is megszervezett egy ilyen tanfolyamot Andi, a teológia kurzus keretében, még a MÁV kórházba is elmentünk gyakorlatra. A Bokor mindig is nyitott volt a „más”-ra, az újra, ez nagyon vonzó számomra.

Hát ennyi!

Azután még beszélgettünk a zenéről, az unokákról, a szülőfalujáról. Megnéztük együtt az íróasztal feletti táblára kiszögeezett sok képet a két kis unokalányokról, majd elbúcsúztunk.

A délutáni átmeneti napfény ismét visszatért a ködbe. A Bródy Sándor utcai járdán eszembe jutott ismét a sokszor elhangzott szó: AJÁNDÉK. Egy beszélgetés két ember között: ajándék. A délutáni napsugár: ajándék. Az esti kód: ajándék. Miért nem csodálkozunk kicsit többet azon, hogy élünk, hogy VAGYUNK?

Mivel fizetünk érte?

A beszélgetést rögzítette egy diktafon.

Részt vett benne: Végh Györgyi és Farkas István